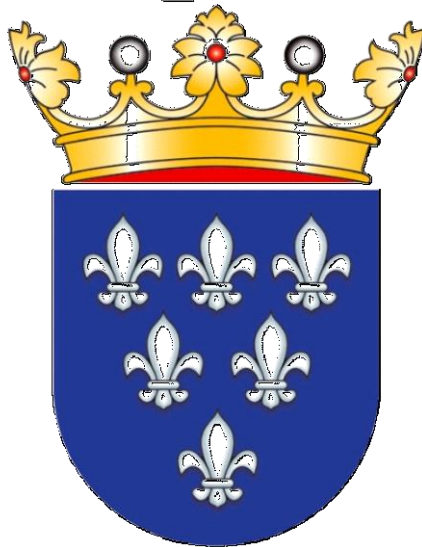

Gemeente Scherpenzeel

Notitie Monumentenbeleid

aangaande:

- gemeentelijke subsidieregeling voor monumenten per 1 januari 2013
- toelichting op regeling leges voor wijzigingen van/aan een monument

Notitie Monumentenbeleid

Opdrachtgever: gemeente Scherpenzeel
afdeling Grondgebied

Auteur: W.J. Tijmensen

Datum: 14 augustus 2012 (laatste versie: 14 augustus 2012)

Inhoud

Inhoud

<u>1. INLEIDING .....</u>	<u>3</u>
<u>2. WETTELIJK KADER .....</u>	<u>3</u>
<u>3. MONUMENTENBELEID .....</u>	<u>4</u>
<u>4. MONUMENTENSUBSIDIE .....</u>	<u>5</u>
<u>5. LEGES VOOR MONUMENTENVERGUNNINGEN .....</u>	<u>6</u>

1. INLEIDING

Voor u ligt de notitie over het monumentenbeleid gericht op de monumentensubsidie en de vrijstellingsregeling uit de legesverordening betreffende de leges voor omgevingsvergunningen bij wijzigingen aan een monument.

In deze notitie wordt melding gemaakt van het herinvoeren van de gemeentelijke monumentensubsidie, wordt aangekondigd dat de huidige Subsidieregeling gemeentelijke monumenten zal worden geactualiseerd en wordt duidelijkheid gegeven over de leges die voldaan moeten worden door aanvragers van een omgevingsvergunning voor het wijzigen/verbouwen van een monument.

2. WETTELIJK KADER

- a. Monumentenwet 1988 (inclusief de wetgeving op het gebied van de archeologie), laatstelijk gewijzigd bij wet van 2011, in werking getreden op 1 januari 2012.
- b. Erfgoedverordening gemeente Scherpenzeel 2010, vastgesteld bij raadsbesluit van 1 juli 2010, inwerking getreden op 1 oktober 2010;
- c. Subsidieregeling van gemeentelijke monumenten vastgesteld bij raadsbesluit van 25 februari 1999;
- d. Provinciale subsidie regeling;
- e. Legesverordening 2012 vastgesteld bij raadsbesluit van 22 december 2011;
- f. Reglement van de monumentencommissie van de gemeente Scherpenzeel 2010, vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders d.d. 4 januari 2011.

Tevens willen wij in dit verband noemen:

- a. Het Prins Bernard Cultuurfonds'
- b. Het regionaal Restauratiefonds;
- c. Het Nationaal Restauratiefonds;
- d. De Monumentenwacht.

3. MONUMENTENBELEID

a. Aantal monumenten

Er zijn in onze gemeente 8 rijksmonumenten en 1 historische buitenplaats aangewezen.

Bovendien zijn er 46 panden als beschermd gemeentelijke monument op de gemeentelijke monumentenlijst geplaatst.

Het overzicht is te vinden op www.scherpenzeel.nl onder Bestuur, Beleid en Organisatie\Adviescommissies\Monumentencommissie.

b. Monumentencommissie

Artikel 15 van de Monumentenwet bepaalt het volgende:

De gemeenteraad stelt een verordening vast waarin ten minste de inschakeling wordt geregeld van een commissie op het gebied van de monumentenzorg die burgemeester en wethouders adviseert over aanvragen om vergunning als bedoeld in artikel 11 (vergunning tot wijziging e.d. een beschermd rijksmonument).

Van de commissie maken geen deel uit leden van burgemeester en wethouders van de desbetreffende gemeente. Binnen de commissie zijn enkele leden deskundig op het gebied van de monumentenzorg.

In artikel 1, lid d van de Erfgoedverordening gemeente Scherpenzeel 2010 wordt de monumentencommissie als volgt gedefinieerd: de op basis van artikel 15 Monumentenwet 1988 ingestelde commissie met als taak het college op verzoek of uit eigen beweging te adviseren over de toepassing van de Monumentenwet 1988, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, de verordening en het monumentenbeleid.

Bij besluit van 4 januari 2011 hebben wij het Reglement van de monumentencommissie van de gemeente Scherpenzeel 2010 vastgesteld.

c. Huidige samenstelling van de monumentencommissie

Voorzitter:

De heer drs. ing. J. Smit.

Leden:

Mevrouw drs. M.A. Prins-Schimmel, kunst-, architectuur- en bouwhistoricus;

De heer J. Lagerweij namens de Vereniging Oud Scherpenzeel;

De heer ir. M.A. van Bleek namens het Gelders Genootschap.

Secretaris:

De heer W.J. Tijmensen, ambtenaar van de gemeente Scherpenzeel.

4. MONUMENTENSUBSIDIE

a. *Huidige stand van zaken*

Tot en met 31 december 2011 werd jaarlijks circa € 5.000,- verstrekt aan subsidie* op basis van de door de gemeenteraad op 25 februari 1999 vastgestelde Subsidieregeling van gemeentelijke monumenten.

*Per object per jaar een percentage van de werkelijk gemaakte door burgemeester en wethouders subsidiabel geachte kosten van onderhoud, vernieuwing en/of herstel tot een maximaalbedrag.

De provincie verdubbelde het subsidiebedrag indien werd voldaan aan de provinciale subsidieregeling.

Het door de gemeente beschikbaar gestelde subsidiebedrag was afkomstig uit de reserve Subsidie Monumenten.

De gemeenteraad heeft in de vergadering van 4 november 2010 in het kader van de bezuinigingen de subsidie voor monumenten beëindigd per 1 januari 2011.

In de vergadering van de monumentencommissie van 22 september 2010 zijn door de commissieleden de volgende opmerkingen gemaakt over het beëindigen van de gemeentelijke subsidie:

1. Het subsidiebedrag van de provincie valt dan ook weg;
2. Het is nadelig voor het gemeentelijk monumentenbeleid.

Tevens wordt het contact tussen de eigenaar van het monument en de gemeente door het wegvallen van de subsidie niet bevorderd.

De Subsidieregeling van gemeentelijke monumenten is niet ingetrokken. In de raadsvergadering van 22 december 2011 is tevens besloten om de reserve Subsidie Monumenten niet in te trekken.

b. *Nieuw beleid*

Voorgesteld wordt om -mede gelet op hetgeen door uw raad naar voren is gebracht- per 1 januari 2013 opnieuw subsidie te verstrekken op grond van de Subsidieregeling van gemeentelijke monumenten.

Hiervoor hebben wij de volgende argumenten:

1. Het is belangrijk, dat wij de eigenaren van gemeentelijke monumenten steunen in hun streven om de monumenten te onderhouden, te vernieuwen en/of te herstellen en aldus cultuurhistorische waarden bewaren voor het nageslacht.
2. Indien de gemeente subsidie verstrekt, verdubbelt de provincie het subsidiebedrag, in het geval wordt voldaan aan de provinciale subsidieregeling.

Wij zijn voornemens om de in de vergadering van de raad van 25 februari 1999 vastgestelde Subsidieregeling gemeentelijke monumenten te actualiseren en in de raadsvergadering van december 2012 vast te laten stellen.

Wij zullen daarbij, in het kader van de actualisatie, ook voorstellen om jaarlijks een subsidieplafond vast te stellen van € 10.000,-, te voldoen uit de reserve Subsidie Monumenten.

Het bureau (Telengy) dat een paar jaar geleden de gemeentelijke verordeningen heeft doorgenomen, heeft ook geconstateerd dat er een subsidieplafond dient te worden opgenomen in de Subsidieregeling voor gemeentelijke monumenten. Doordat per 1 januari 2011 de subsidie werd beëindigd, is toen de Subsidieregeling niet aangepast.

5. LEGES VOOR MONUMENTENVERGUNNINGEN

a. Legesverordening 2012

In titel 2, hoofdstuk 3 van de legesverordening 2012 is voor het bepalen van de leges de omgevingsvergunning opgedeeld in activiteiten, zoals:

- bouwactiviteiten;
- aanlegactiviteiten;
- planologisch strijdig gebruik waarbij tevens sprake is van een bouwactiviteit;
- activiteiten met betrekking tot monumenten.

Voor ieder van de activiteiten worden leges berekend.

De leges zijn vastgesteld op basis van de werkelijke kosten. Bij de kosten die bij een wijziging aan een monument van gemeentezijde worden gemaakt kan bijvoorbeeld worden gedacht aan de publicatiekosten en de kosten van een Monumentencommissie.

Wij achten het niet juist om hier wat betreft de monumenten verandering in aan te brengen*.

*De gemeenteraad heeft echter bij de behandeling van de notitie een amendement aangenomen.

- a. Voor activiteiten met betrekking tot monumenten worden geen leges meer geheven.
- b. De hierdoor ontstane mindere opbrengsten worden ten laste gebracht van de overige posten in de legesverordening.

De legesverordening zal worden aangepast..

Wij willen u nog wel wijzen op het volgende:

b. Vrijstelling voor monumenten

De volgende vrijstelling is opgenomen in artikel 4, lid 2. van het besluit van de legesverordening vastgesteld bij raadsbesluit van 22 december 2011.

Artikel 4.: Leges worden niet geheven voor:

Lid 2.: een aanvraag om een bouwactiviteit voor een pand wat is geplaatst op de lijst van rijks- of gemeentelijke monumenten of op de lijst van karakteristieke panden indien het een aanvraag betreft die normaal gesproken vergunningsvrij is volgens het besluit van een omgevingsvergunning.

Doel van deze vrijstellingsregeling is het zoveel mogelijk omlaag brengen van de in alle redelijkheid te vragen legeskosten bij verbouwingen aan of bij een monument. Op basis van de legesverordening wordt voor elke activiteit leges geheven. Dat betekent dat een aanvrager bij een verbouwing van een monument in beginsel gehouden kan zijn leges te betalen voor én de activiteit bouwen én de activiteit wijzigen van een monument. Zoals eerder gesteld dienen deze leges ook als compensatie voor van gemeentezijde gemaakte werkelijke kosten.

Bij sommige verbouwingen, bijvoorbeeld een dakkapel of een aanbouw, kan sprake zijn dat dit vergunningsvrij is op basis van de Wabo. In dat geval is er voor een dergelijke verbouwing geen omgevingsvergunning vereist en worden dus ook geen leges geheven. De Wabo schrijft echter voor dat een verbouwing aan een monument per definitie NIET vergunningsvrij is. Een dakkapel of een aanbouw aan een monument is dus nooit vergunningsvrij. Dit betekent formeel dat zonder vrijstellingsregeling een eigenaar van een monument voor een normaal gesproken (bij een niet-monument) vergunningsvrij bouwwerk dubbel leges dient te betalen, namelijk voor de activiteit wijzigen van een monument én voor de activiteit bouwen. Indien het te wijzigen gebouw geen monument was geweest, dan was de aanvrager geen leges verschuldigd. Om deze ongelijkheid op te heffen is de vrijstellingsregeling opgeheven.

Gelet op deze achtergrond dient de vrijstellingsregeling dan ook als volgt te worden uitgelegd: een aanvrager van een omgevingsvergunning voor de wijzi-

ging van een monument dient enkel leges te betalen voor de activiteit wijzigen van een monument en niet voor de activiteit bouwen indien de bouwactiviteit normaal gesproken (dus bij een niet-monument) vergunningsvrij is.

Gelet op het feit dat de huidige vrijstellingsregeling onduidelijk is en voor meerdere uitleg vatbaar is, zal in de in december 2012 vast te stellen legesverordening dit artikel worden geredigeerd.